

ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Καθηγητής/τρια:

Ημερομηνία:

Αρ. Μαθητών/τριών :

Χρόνος:

Τμήμα:	Ενότητα & Θέμα Μαθήματος:	Μάθημα:	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
<u>Απαραίτητες προϋπάρχουσες/προαπαιτούμενες γνώσεις (προηγούμενοι/προαπαιτούμενοι Δείκτες Επιτυχίας):</u>			
<u>Σκοπός του μαθήματος (Δείκτες Επιτυχίας ταξινομημένοι στις Συνιστώσες της μάθησης Φ.Ε.):</u>			
<p>1. Εννοιολογική κατανόηση/ Γεωγραφικός Γραμματισμός <i>Η εννοιολογική κατανόηση παρέχει την ευχέρεια ανάλυσης και κατανόησης γεωγραφικών χωρικών φαινομένων και κριτικής αξιολόγησης δεδομένων έτσι που να οδηγούν στη λήψη απόφασης.</i> <i>Απαραίτητη η ανάπτυξη συνδέσεων μεταξύ των τυπικών πληροφοριών, της δομής του Α.Π. της Γεωγραφίας, των μέσων αναπαράστασης πληροφοριών και των πραγματικών φαινομένων.</i> <i>Βασική αρχή που ακολουθείται είναι η διδασκαλία της επιστήμης ως διαδικασίας Γεωγραφικής έρευνας σε αντίθεση με την παραδοσιακή προσπάθεια μετάδοσης όγκου πληροφοριών.</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Αναφέρεται σε δεξιότητες ανάλυσης και ερμηνείας της συγκρότησης και διαφοροποίησης του χώρου έτσι όπως διαμορφώνεται και μεταβάλλεται κάτω από τη διαρκή αλληλεπίδραση του φυσικού περιβάλλοντος και φυσικών παραγόντων με τις ανθρώπινες δραστηριότητες.• Αναφέρεται στις ικανότητες των μαθητών/τριών να κατανοούν, να χρησιμοποιούν και να αναφέρονται στη σύγχρονη γεωγραφική, επιστημονική και οικονομική ορολογία.• Αναφέρεται σε δεξιότητες μελέτης, κατανόησης και ερμηνείας των φυσικών φαινομένων και διεργασιών και των φυσικών κινδύνων που διαμορφώνουν το τοπίο και επιδρούν στο φυσικό περιβάλλον.• Αναφέρεται σε δεξιότητες ανάλυσης, κατανόησης και ερμηνείας της κατανομής και της διαφοροποίησης στο χώρο τόσο των φυσικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών όσο και της σχέσης ανάμεσα στο φυσικό περιβάλλον, την οικονομία, την κοινωνία και τον πολιτισμό.• Αναφέρεται σε δεξιότητες κριτικής σκέψης και πρότασης τεκμηριωμένων εισηγήσεων στα σύγχρονα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά θέματα (Εκπαίδευση για Αειφόρο Ανάπτυξη).			
<p>2. Επιστημολογική επάρκεια: Επιστημολογική επάρκεια είναι οι ιδέες τις οποίες τα παιδιά έχουν αναπτύξει για την φύση της επιστήμης και για το πώς αναπτύσσεται και εγκυροποιείται η επιστημονική γνώση. Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογούνται με βάση την ικανότητά τους:</p> <p>☞ Να αναγνωρίζουν και να εκτιμούν τη δομή του γνωστικού αντικειμένου της Γεωγραφίας ως ενός πολιτισμικού οικοδομήματος που υπόκειται σε συνεχή βελτίωση με βάση συγκεκριμένους κανόνες και διαδικασίες.</p>			

- ☞ Να αναγνωρίζουν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς της Γεωγραφίας και, γενικότερα, της επιστήμης.
- ☞ Να διακρίνουν τη διαφορά της θεωρίας από το νόμο, των αξιόπιστων δεδομένων από τις εικασίες, τη σχέση υπόθεσης και πειράματος κ.τ.λ..

Οι μαθητές να αναπτύξουν κατανόηση για:

- ☞ Τη διαφορά ανάμεσα στην ανακάλυψη και την επινόηση
- ☞ Το ρόλο των πειραμάτων στην επιστήμη
- ☞ Το ρόλο των παρατηρήσεων στην επιστήμη
- ☞ Τη διαφορά ανάμεσα στην «παρατήρηση» και την «ερμηνεία παρατήρησης»
- ☞ Τον αβέβαιο και δυναμικό χαρακτήρα των θεωριών
- ☞ Το ρόλο των θεωριών στην επιστήμη
- ☞ Το ρόλο των μοντέλων στην επιστήμη
- ☞ Τη σχέση ανάμεσα στα μοντέλα και τις θεωρίες
- ☞ Τη σχέση ανάμεσα στους νόμους και τις θεωρίες

Οι 5 βασικοί/θεμελιώδεις άξονες της Γεωγραφίας:

- ☞ Τοποθεσία – ΘΕΣΗ – Απόλυτη και σχετική
- ☞ Περιγραφή τόπου – Φυσικά και ανθρωπογενή χαρακτηριστικά
- ☞ Μελέτη, διερεύνηση, ανάλυση της Κίνησης αγαθών, ανθρώπων και Ιδεών προς και από τον Τόπο που μελετώ.
- ☞ Μελέτη, διερεύνηση, ανάλυση των συνεχών αλληλεπιδράσεων ανθρώπου και περιβάλλοντος (φυσικού και ανθρωπογενούς)
- ☞ Οριοθέτηση και τεκμηρίωση οριοθέτησης μιας Περιφέρειας (region)

3. Δεξιότητες Συλλογισμού:

- Δεξιότητες συλλογισμού κατά τη διαδικασία Επίλυσης Προβλήματος:
 1. Αναλυτικός συλλογισμός – ο «τεμαχισμός» αυτού που μελετάται σε ενότητες για καλύτερη ερμηνεία (5 άξονες – ΓΕΩ.)
 2. Ποσοτικός συλλογισμός (σχέση με μαθηματικά) – Μελέτη, σύγκριση/αντιπαράθεση αριθμητικών δεδομένων, γραφικών παραστάσεων, χρήση κλίμακας κλπ.
 3. Αναλογικός συλλογισμός (να λύσει νέο πρόβλημα χρησιμοποιώντας παλαιότερη γνώση)
 4. Συνδυαστικός συλλογισμός (συσχετισμός στοιχείων):
Τα προβλήματα σχετίζονται με άγνωστες για την εμπειρία των μαθητών καταστάσεις και συνάδουν με ένα ευρύ φάσμα πλαισίου της προσωπικής ζωής του μαθητή ή της κοινωνίας γενικότερα.

3. Πρακτικές και επιστημονικές δεξιότητες:

- Διατύπωση γεωγραφικών ερωτήσεων
- Συλλογή γεωγραφικών πληροφοριών.
- Συλλογή Πληροφοριών από γεωγραφικές πηγές

- Μελέτη, Αξιολόγηση και διερεύνηση πληροφοριών
- Ανάλυση πληροφοριών
- Εισηγήσεις για Ενέργειες και Δράσεις στη βάση γεωγραφικών γνώσεων
- «Ανάγνωση» και χρήση φυσικών και θεματικών χαρτών
- Μελέτη περιοχής με τη χρήση θεματικών χαρτών σε διάφορα ποιοτικά και πληροφοριακά επίπεδα.
- Κατανόηση γεωγραφικών χαρακτηριστικών που εκπροσωπήθηκαν ως σημείο, γραμμή, ή πολύγωνο.
- Χωρικές συγκρίσεις,
- Εξαγωγή συμπερασμάτων χωρικών επιρροών.
- Οριοθέτηση μια περιοχής.
- Τοποθέτηση ενός τόπου σε μια χωρική ιεραρχία.
- Αξιολόγηση χωρικής σχέσης.
- Σχεδιασμός και χρήση χωρικών μοντέλων.

5. Στάσεις / Αξίες:

A. Κατανόηση και σεβασμός για τις γνώμες άλλων.

- Στήριξη των προσωπικών απόψεων με τεκμήρια και ικανότητα υιοθέτησης άλλων τεκμηριωμένων απόψεων.
- Εκτίμηση και αυτοεκτίμηση: Διαφορετικές ιδέες, απόψεις και αξίες έχουν ως αποτέλεσμα να παρατηρούνται διαφοροποιημένες προσεγγίσεις σε πολλά θέματα και έτσι να υπάρχουν διαφορετικά αποτελέσματα σε άλλες κοινωνίες και περιοχές.

B. Κατανόηση πολυπολιτισμικότητας:

- Πολλοί είναι οι παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων ανθρώπινων αξιών και νοοτροπίας, οι οποίοι επηρεάζουν τις αποφάσεις για τη διαχείριση και προστασία του περιβάλλοντος και ανάπτυξη της οικονομίας.
- Χρήση αυτής της κατανόησης για να επεξηγηθούν διαφοροποιημένες προσεγγίσεις και πολιτικές.

Γ. Άσκηση κριτικής σκέψης στα τεκταινόμενα στον πλανήτη και υιοθέτηση των αρχών της Αειφόρου Ανάπτυξης.

6. Εμπειρίες: Αναφέρονται σε δεξιότητες αναγνώρισης των διαφόρων γεωγραφικών εφαρμογών στην καθημερινή ζωή και δεξιότητες διασύνδεσης αυτών με την υπάρχουσα σχολική γνώση

Αφόρμηση & Προσανατολισμός (Αναφορά στους Δείκτες Επιτυχίας & Επάρκειας):

Περιεχόμενο	Διαδικασία		Περιβάλλον		
Δείκτες Επάρκειας	Πορεία δραστηριότητας και χρόνος (min)	Διδακτική προσέγγιση και Πρακτική	Οργάνωση τάξης	Μαθησιακά Εργαλεία/ Υλικά και Εξοπλισμός	Ρόλος εκπαιδευτικού
1.		<ul style="list-style-type: none"> Διερευνητική μάθηση Προβληματοκεντρική μάθηση Προκαθορισμένη πορεία δραστηριοτήτων για οικοδόμηση γνώσης 	<ul style="list-style-type: none"> Διδασκαλία στην ολομέλεια Ατομική δραστηρ/τητα 	<ul style="list-style-type: none"> Πίνακας Βιβλίο 	<ul style="list-style-type: none"> Αφηγητής, Διευκολυντής,
2.		<ul style="list-style-type: none"> Συνεργατική οικοδομιστική μάθηση Γεωγραφική έρευνα Έρευνα Πεδίου 	<ul style="list-style-type: none"> Εργασία μαθητών ανά ζεύγη 	<ul style="list-style-type: none"> Δραστ/των Άτλαντας Σημειώσεις Καρτέλες 	<ul style="list-style-type: none"> Καθοδηγητής, Κριτικός φίλος,
3.		<p>Πρακτική</p> <ul style="list-style-type: none"> Μελέτη περιοχής με τη χρήση θεματικών χαρτών σε διάφορα ποιοτικά και πληροφοριακά επίπεδα. 	<ul style="list-style-type: none"> Εργασία μαθητών ανά ομάδες Άλλο 	<ul style="list-style-type: none"> Χάρτες Μοντέλα Η/Υ Διαδίκτυο 	<ul style="list-style-type: none"> Εμφυχωτής, Διαμεσολαβητής
4.		<ul style="list-style-type: none"> Κατανόηση γεωγραφικών χαρακτηριστικών που εκπροσωπήθηκαν ως σημείο, γραμμή, ή πολύγωνο. 		<ul style="list-style-type: none"> Μοντέλα Η/Υ Διαδίκτυο Βιντεοπροβολέας Πυξίδες Άλλα 	<ul style="list-style-type: none"> Συντονιστής Ερμηνευτής Επικεντρωτής Άλλο
5.		<ul style="list-style-type: none"> καθορισμός θέσης (απόλυτης και σχετικής) περιγραφή τοπίου/τοποθεσίας οριοθέτηση μια περιοχής, τοποθέτηση ενός τόπου σε μια χωρική ιεραρχία, γραφική απεικόνιση χωρικών μεταβάσεων, προσδιορισμός μιας χωρικής αναλογίας, ανάλυση χωρικών πρότυπων, εντοπισμός χωρικών συνδέσεων (κατάσταση), χωρικές συγκρίσεις, εξαγωγή συμπερασμάτων χωρικών επιρροών, αξιολόγηση χωρικής σχέσης, σχεδιασμός και χρήση χωρικών μοντέλων 			
6.		<ul style="list-style-type: none"> Γεωγραφική Διερεύνηση Άλλο 			
7.					

Ολοκλήρωση μαθήματος – Αναφορά στους Δείκτες Επάρκειας και Επιτυχίας	
Εργασίες για το σπίτι – Δείκτες επιτυχίας που υποστηρίζουν:	
Είδος Αξιολόγησης των Δεικτών Επιτυχίας	Εργαλεία αξιολόγησης των Δεικτών Επιτυχίας
1. Αρχική/διαγνωστική αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> ○ Παρατήρηση ○ Συνέντευξη – προφορική εξέταση ○ Ατομικά φύλλα εργασίας ○ Φύλλα ομαδικής εργασίας ○ Τετράδιο εργασιών (ασκήσεων, εργασίας πεδίου κ.λπ.) ○ Δημιουργικές διερευνητικές εργασίες (τύπου project, posters, ταξιδιωτικών ημερολογίων)
2. Διαμορφωτική αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> ○ Δημιουργικές εργασίες / κατασκευή τρισδιάστατου μοντέλου ○ Δημιουργία θεματικών χαρτών ○ Σύγκριση και αντιπαράθεση χαρτών και τεκμηρίωση συμπερασμάτων ○ Σύγκριση και αντιπαράθεση χαρτών και δορυφορικών εικόνων και τεκμηρίωση συμπερασμάτων ○ Ανάλυση φωτογραφιών και δορυφορικών εικόνων και τεκμηρίωση συμπερασμάτων ○ «Ανάγνωση» χαρτών (ακολουθώντας κατευθύνσεις, υπολογισμός αποστάσεων (κλίμακα), κατανόηση γεωγραφικών χαρακτηριστικών και αναγνώριση μοτίβων)
3. Τελική αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> ○ Εργασία αξιολόγησης της χωρικής έννοιας «καλύτερη θέση» βασισμένη στην ανάλυση γεωγραφικών πληροφοριών για μια οικονομική ή άλλη δραστηριότητα σε μια υποθετική περιοχή που να βασίζεται σε ένα συγκεκριμένο σύνολο μεταβλητών ○ Φύλλα αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης ○ Φάκελος εργασιών - επιτευγμάτων (portfolio) ○ Γραπτά διαγνωστικά δοκίμια